

1. ΑΠΑΡΧΗ ΑΝΑΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ;

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/04/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/04/2021

Σελίδα: 8

Απαρχή αναδιατάξεων στην Ανατολική

Η επίσκεψη του πρωθυπουργού **Κ. Μητσοτάκη** και του υπουργού Εξωτερικών **Ν. Δένδια** στη Λιβύη – και με την ιδιότητα εκπροσώπων χώρας-μέλους της ΕΕ – απεδείχθη τελικά ένα θετικό βήμα. Αλλά και κάτι πολύ περισσότερο: μπορεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις να αποτελέσει την απαρχή ευρύτερων αναδιατάξεων (και επανευθυγραμμίσεων/realignments) δι-ακρατικών σχέσεων και συμπράξεων στην Ανατολική Μεσόγειο. Με την επίσκεψη πρώτα απ' όλα άνοιξε η διαδικασία για την ομαλοποίηση των σχέσεων των δύο χωρών, Ελλάδας και Λιβύης, οι οποίες είχαν ουσι-

ΤΟΥ **Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ**

News analysis

αστικά διακοπεί το 2011 μετά την ανατροπή του καθεστώτος Καντάφι. Μέχρι τότε η Ελλάδα διατηρούσε ως τη χώρα αυτή, και μάλιστα στη δεκαετία του 1980 η σχέση Αθήνας - Τρίπολης (Παπανδρέου - Καντάφι) ήταν τόσο θερμή που η Ελλάδα λειτουργούσε συστηματικά στην Ευρωπαϊκή

Ένωση (ΕΕ) ως χώρα-προστάτης της Λιβύης (στις ποικίλες κατηγορίες τρομοκρατίας, κ.ά.). Επίσης από τα μέσα της δεκαετίας του 2000-2010 η Ελλάδα είχε μπει στη διαδικασία με τη Λιβύη για την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών, η οποία όμως δεν κατέληξε σε κάποιο συγκεκριμένο αποτέλεσμα, καθώς οι θέσεις της Λιβύης ήταν κάπως παραπλήσιες με αυτές της Τουρκίας (τα νησιά δεν διαθέτουν υφαλοκρηπίδα και Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη - ΑΟΖ έστω κι αν η Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας – UNCLOS 1982 – λέει το αντίθετο) αλλά και η Ελλάδα είχε

επίσης ορισμένες υπερβολικές τοποθετήσεις. Η διαδικασία τερματίστηκε το 2011. Για να προχωρήσει τελικά το νέο καθεστώς της Λιβύης σε υπογραφή μνημονίου οριοθέτησης με την Τουρκία τον Νοέμβριο 2019 κατά παραβίαση της Σύμβασης UNCLOS 1982 και οι σχέσεις των δύο χωρών, Ελλάδας, Λιβύης, να οδηγηθούν σε πλήρη ρήξη.

Με την επίσκεψη του Πρωθυπουργού τερματίστηκε αυτή η περίοδος. Οι διμερείς σχέσεις ως φαίνεται αποκαθίστανται. Βεβαίως στη χρονική αυτή στιγμή δεν ήταν εφικτό να υπάρξει κάποια πρακτική εξέλιξη προς την κατεύθυνση της ακύρωσης

του παράνομου μνημονίου οριοθέτησης με την Τουρκία. Αλλά διαφάνηκαν προοπτικές για κάτι τέτοιο στο μέλλον. Η σημερινή κυβέρνηση στην Τρίπολη είναι, ως γνωστόν, μεταβατική, με ισχυρές σχέσεις με την Αγκυρα. Αλλά η ομαλοποίηση των ελληνολιβυκών σχέσεων, ενώ επιτρέπει στην Ελλάδα να διαδραματίσει έναν διακριτό ρόλο στις διαδικασίες για την ειρήνευση της χώρας και την έξοδο της από την εμφύλια αντιπαράθεση, δημιουργεί και προϋποθέσεις για ευρύτερες αναδιατάξεις στην περίπλοκη εξίσωση σχέσεων της Αν. Μεσογείου. Όπως είχαν διαμορφωθεί οι ισορροπίες σχέσεων

1. ΑΠΑΡΧΗ ΑΝΑΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ;

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .07/04/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/04/2021

Σελίδα: 9

Μεσόγειο;

ιδιαίτερα μετά το 2019 (υπογραφή μνημονίου), ουσιαστικά είχε αναδειχθεί ένας στενός άξονας ανάμεσα στην Τρίπολη και στην Αγκυρα από τη μια μεριά και σε όλες τις υπόλοιπες χώρες της Μεσογείου από την άλλη. Η ισορροπία αυτή κατέληγε σε διάφορα σχήματα συνεργασίας που εκ των πραγμάτων απέκλειαν τόσο την Τουρκία όσο και τη Λιβύη. Η αποκατάσταση σχέσεων με την Τρίπολη επιτρέπει – στον κατάλληλο χρόνο – την ενεργοποίηση σχημάτων συνεργασίας που θα μπορούν να συμπεριλαμβάνουν τόσο τη Λιβύη όσο και την Τουρκία. Και μια τέτοια εξέλιξη συνιστά μια βασική προϋ-

πόθεση για τη σταθεροποίηση και τη συγκρουσιακή αποτοξίνωση της Αν. Μεσογείου.

Ο παράγοντας που μπορεί βέβαια να υπονομεύσει τη δυναμική αυτή λέγεται και πάλι Κυπριακό. Πολύ περισσότερο εάν η άτυπη πενταμερής στα τέλη Απριλίου δεν σημειώσει κάποια πρόοδο προς την κατεύθυνση της λύσης του «αιώνιου προβλήματος»...

Ο σμ. καθηγητής **Π.Κ. Ιωακείμους** είναι πρώην πρεσβευτής - σύμβουλος του ΥΠΕΞ και μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του **ΕΛΙΑΜΕΠ**. Από τις εκδόσεις Θεμέλιο κυκλοφορεί το νέο βιβλίο του «Επιτεύγματα και στρατηγικά λάθη της εξωτερικής πολιτικής της Μεταπολίτευσης».